

Guide med tips på att välja rätt stege

Bild av hushållstegar och trappstegar

Stegar har funnits i minst 8 000 år. Det är därför inte konstigt att vi idag har så många olika varianter med skilda användningsområden. Vilka stegar som du ska använda till vilka ändamål, berättar vi nedan.

Småhusägare har behov av att använda stegar såväl inomhus som utomhus. Visst går det att stå på en stol, en pall eller ett bord, men det är inte lika säkert. Många av dessa möbler är inte heller gjorda för att stå på. Vi skulle till exempel direkt avråda från att stå på pallen på bilden.

Hushållstegar

Hushållstegar är ofta tämligen billiga, väger lite och är inte särskilt otympliga. De kan vara tillverkade av stål eller aluminium. De är ett alternativ om du till exempel behöver nå högst upp i ett köksskåp. Stegen längst till vänster och stegen näst längst till höger på bilden är exempel på hushållstegar. De är främst avsedda för inomhusbruk.

Trappstegar

Trappstegar är oftast tillverkade av aluminium och används såväl inomhus som utomhus. Stegen längst till höger och stegen näst längst till vänster på bilden är exempel

på trappstegar. De är kraftigare och stabilare än hushållsstegar, i synnerhet när de som trappstegarna på bilden är av proffskvalitet. Alltså sådana trappstegar som till exempel hantverkare brukar använda. Zarges och Wibe är några av de märken på trappstegar som är populära bland hantverkare. Förvisso är trappstegar av proffskvalitet betydligt dyrare än enklare trappstegar, men trappstegar av god kvalitet håller å andra sidan oerhört länge. Skulle de mot förmodan gå sönder, finns det till och med reservdelar att köpa till dem. Något som inte brukar vara möjligt till enklare stegar.

Oavsett om det är en trappstege eller någon annan slags stege, brukar de stegar som hantverkare föredrar uppfylla standarden EN 131 för professionell användning, där kraven är hårdare än EN 131 för icke professionell användning.

Trappstegarna på bilden är mycket vanliga bland hantverkare och har förvaringshyllor längst upp, vilket gör att du kan lägga verktyg, skruvar och spikar där. Det gör att du behöver klättra upp och ned på stegen färre gånger. Något som också gör att arbetet går fortare och säkrare.

Ett tips är att jämföra stegar i en välsorterad butik. Då har du möjlighet att märka skillnaden mellan olika stegar och se vad som passar dig, säger Villaägarnas chefsjurist Ulf Stenberg.

Enkelstege

Bild av enkelstege ([fotograf Murkemur](#))

Enkelstegar är grundtypen för stegar och finns i olika längder och bredder, allt efter behov. Det är den stege som de flesta brukar använda när de ska sätta upp en fågelholk i ett träd eller klättra upp på ett tak. De flesta enkelstegar är idag tillverkade av aluminium, men tidigare var det vanligt med enkelstegar i trä och stål. Aluminium är hållbart. Ett plus är om stegpinnarna är halkskyddade. En fördel med enkelstegen är att det är svårt att göra fel. Det finns inga låshakar som ska vara på rätt plats eller utfällningsspärrar som ska vara korrekt uppställda.

För att en enkelstege ska vara säker måste man naturligtvis ha en stadig vägg eller liknande att luta den mot. Om detta saknas finns det andra typer av stegar som är säkrare att använda.

Utskjutsstege

Utskjutsstegen (utdragsstege) är en nära släkting till enkelstegen. Den består av en understege och en överstege, där överstegen fästs på lämplig höjd på understegen. På det sättet kan utskjutsstegen bli olika lång och användas för ett brett spann av arbetshöjder. Överstegen på många utskjutsstegar kan användas separat.

Bild av utskjutsstege

På professionella enkelstegar och utskjutsstegar brukar stegfot ingå medan sådan ofta saknas på billigare stegar eller möjligen går att köpa till. Stegfoten hindrar stegen från att välta i sidled och kan även finnas till andra typer av stegar.

Bild som visar stege med stegfot

Andra tillbehör

Med ett ståplan som hängs fast på en stegpinne, blir det bekvämare att arbeta på stegen under längre tid. Ska du måla underlättar det även med en målarkrok. På så sätt behöver du inte hålla i färgburken. Där du brukar ställa upp stegen mot huset, kan du montera glidskydd för att kunna arbeta på ett bekvämare sätt. Glidskydden är de svarta metallstyckena vid sidan av stegen på bilden. Tack vare glidskydden, glider inte stegen i sidled, om det skulle råka uppstå obalans.

Bild på stege som står uppställd mellan två svarta glidskydd

Icke-ledade kombinationsstegar

Kombinationsstegen kan användas till flera olika saker. Den kan till exempel användas som enkelstege, utskjutsstege och något som liknar en trappstege.

Bild på icke ledad kombinationsstege

Universalstege (ledad kombinationsstege)

Universalstegen är oftast tillverkad av aluminium och står stabilt tack vare att den har stegfötter. Stegen kan vikas och ofta med hjälp av en plattform göras om till ett arbetsbord. Här gäller det att se upp om du vill använda arbetsbordet som arbetsställning. En del ledade kombinationsstegar uppfyller inte kraven i standarden EN 131-4 för ledade kombistegar och är därför inte godkända för användning som plattform. Så har du tänkt dig att köpa en universalstege för att använda den som plattform och den inte är godkänd för detta, titta gärna på en annan modell istället.

Bild på ledad kombinationsstege

Teleskopstegar

Dessa stegar är ofta tillverkade i aluminium och kan användas i sin fulla längd eller bara i den längd som du behöver. Du drar helt enkelt ut så mycket av stegen som du behöver. Teleskopstegar är lätta att förvara, då de tar lite plats. Skulle du behöva använda din teleskopstege någon annanstans, går det enkelt att ta med den.

Bild på teleskopstege som är utdragen. Fotograf: Mark Hunter.

Bild på ihopfälld teleskopstege. Fotograf: Mark Hunter.

Arbetsbock

Arbetsbockar kan användas både för att komma upp på högre höjd, och för att lägga arbetsmaterial på. En bra arbetskamrat om du till exempel ska tapetsera. Professionella arbetsbockar brukar vara godkända enligt AFS 2004:3 och EN 131.

Bild på arbetsbock. Fotografi: Wibe